

שבועת העדות פרק רביעי שבועות

לא

עין משפט גד מצוה

קולר. שלשלת העון: ורואה זכות. ורבו החליף: איני מזדה. משקר: וקום הסם. ושיהא סבור בעל דין שאתמה צל להעיד ויודה אמת: ואגלגל עליו שזועה. שאינו מודה לי במקלת ואשבעינו על ידי גלגול או שזועת קרקעות שאין נשבעין עליהן אלא על ידי גלגול: שלא

ורואה זכות לעני שלא ישתוק. צ"פ דסנהדרין (דף ק) נפקא לן מלא תגורו וכן לרך [הש"ס] צכמה דוכתי: שרלא אתחייב לו שבועה ולא יגלגל עלי שבועה ממקום אחר. ואם תאמר למה ירא מגלגול שזועה יותר משזועה זאת

יהא אחד בעל דין ושנים עדים. והם בעלי דין: לבוש כמותו. שלא תגרום לנו לישא לך פנים או יסתמנו דברי סנהדרין מפני חשיבותך ואמר שכן יאמינו כי צית דין על אדם חשוב זוח: מדבר שקר סרחן. וכיון שאם מריצו מסותם מעמיד זה את שקרו: פוזמוקיינו. כמין אנפילאות חשובים קלנ"ש צלע"ו: לא פשה. אזהרה למקבל: קרי ציה לא פשה. אזהרה לבעל דין: שמע שוא. שהמטעים דבריו שלא צפני בעל דין אינו צוח: מדברי שקר: ואשר לא טוב עשה. פסוק זה בספר יחזקאל:

קולר תלוי בצואר עדים תלמוד לומר מדבר שקר תרחק (סימן תלת"א תלמי"ד ותל"ת בעל"י חו"ב סמרט"מ שומ"ע וממעי"ם) מנין לתלמיד שיושב לפני רבו ורואה זכות לעני וחוב לעשיר מנין שלא ישתוק תלמוד לומר מדבר שקר תרחק (סימן תלמי"ד ותל"ת בעל"י חו"ב סמרט"מ שומ"ע וממעי"ם) מנין לתלמיד שיראה את רבו שמועה בדין שלא יאמר אמתיך לו עד שיגמרנו ואסתרנו ואבננו משלי כדי שיקרא הדין על שמי ת"ל מדבר שקר תרחק מנין לתלמיד שאמר לו רבו יודע אתה כי שאם נותנין לי מאה מנה איני מבדה מנה יש לי אצל פלוני ואין לי עליו אלא עד אחד מנין שלא יצטרף עמו תלמוד לומר מדבר שקר תרחק האי מדבר שקר תרחק נפקא הא ודאי שקורי קא משקר ורחמנא אמר² לא תענה ברעך עד שקר אלא רבנון דאמר ליה ודאי חד סהרא אית לי ותא אתה קום התם ולא תימא ולא

למעוטי מלך. דתנן סנהדרין (דף יח.) לא מעיד ולא מעדין אותו: משחק בקוביא. צעירבון¹ והמראה שקורין פרמייל"ה: כל שכן מלך. דמדלאורייתא לא חזי דכתיב (דברים י) שום תשים עליך מלך שמהל אמתו עליך² והצא להעיד כריך לעמוד לפני הדיין כדלמנן לעיל (דף ג.) ודך ציון הוא לו: אצל משחק בקוביא מדאורייתא חזי. שלא פסלה תורה אלא עד חמש שנטול צחוקה כמו (שופטים ט) ויגזלו את כל העובר³ דבעלי שכם ורצנן גזרו ציה ועשוהו גולן מדצריהם ואמרו אסמכתא היא ולא קינא וכיון דמדלאורייתא חזי חיילא עליה שזועה. ורז אחא סבר הואיל וסוף סוף אי מסהיד לא מקבלנין ליה לא קרינין ציה והוא עד: דזון מינה ומינה דזון מינה ואוקי צהארה פליגי. פרשה שלמדה דבר מחצירתה צוגזירה שיה אס עומד אותו דבר צוח בתורת מה שהיה עומד במקום שלמדנו משם דהואיל ולמדנו ממנו על כרחך ממנו מחזור ומלמדנו לכל משפטו. או דון מינה ואוקי צהארה כלומר לאחר שלמדנו משם והצאנו לכאן העמידהו כאן בתורה שאר דברים המפורשים כאן. והשתא מפרש לה ואזיל: ר' מאיר סבר דון מינה ומינה. (דף לה.) לטינין שזועת שזועת

למעוטי מלך. דתנן סנהדרין (דף יח.) לא מעיד ולא מעדין אותו: משחק בקוביא. צעירבון¹ והמראה שקורין פרמייל"ה: כל שכן מלך. דמדלאורייתא לא חזי דכתיב (דברים י) שום תשים עליך מלך שמהל אמתו עליך² והצא להעיד כריך לעמוד לפני הדיין כדלמנן לעיל (דף ג.) ודך ציון הוא לו: אצל משחק בקוביא מדאורייתא חזי. שלא פסלה תורה אלא עד חמש שנטול צחוקה כמו (שופטים ט) ויגזלו את כל העובר³ דבעלי שכם ורצנן גזרו ציה ועשוהו גולן מדצריהם ואמרו אסמכתא היא ולא קינא וכיון דמדלאורייתא חזי חיילא עליה שזועה. ורז אחא סבר הואיל וסוף סוף אי מסהיד לא מקבלנין ליה לא קרינין ציה והוא עד: דזון מינה ומינה דזון מינה ואוקי צהארה פליגי. פרשה שלמדה דבר מחצירתה צוגזירה שיה אס עומד אותו דבר צוח בתורת מה שהיה עומד במקום שלמדנו משם דהואיל ולמדנו ממנו על כרחך ממנו מחזור ומלמדנו לכל משפטו. או דון מינה ואוקי צהארה כלומר לאחר שלמדנו משם והצאנו לכאן העמידהו כאן בתורה שאר דברים המפורשים כאן. והשתא מפרש לה ואזיל: ר' מאיר סבר דון מינה ומינה. (דף לה.) לטינין שזועת שזועת

שיקנה מריבות לעצמו: ואינה נוהגת אלא בראיון להעיד למעוטי מאי. רב פפא אמר למעוטי מלך. אבל משחק בקוביא מדאורייתא מחזו חזי. ורבנן הוא דפסלוהו. רב אחא בר יעקב אמר למעוטי משחק בקוביא וכל שכן מלך: והכ"א בין מפי עצמו בין מפי אחרים אין חייבין עד שיכפרו בהן בב"ד ואמרו (רבי) [רבנן] ר' מאיר סבר דון מינה ומינה. כלומר למדין שבועת העדות נופש כי תחטא משבועת הפקדון. מה פקדון מפי עצמו שנאמר וכחש בעמנו בפקדון. אף עדות נשבע מפי עצמו חייב. ומינה מה פקדון בין בב"ד בין שלא בב"ד אם כחש בעמיתו חייב אף שבועת העדות כן. והני מילי באובד מפי עצמו. אבל נשבע מפי אחרים אינו חייב. והכתיב סברי דון מינה ואוקי באחריה מה פקדון מושבע מפי עצמו שנאמר וכחש. אף שברית העדות נשבע מפי עצמו [חייב] באחריה מה מושבע מפי אחרים שברית העדות אינו חייב אלא אלא כפר בו במקום שמתיקמת ההגדה חייב אף מושבע מפי עצמו בב"ד לא. אלא שיש עליה עסיקין

למעוטי מלך. דתנן סנהדרין (דף יח.) לא מעיד ולא מעדין אותו: משחק בקוביא. צעירבון¹ והמראה שקורין פרמייל"ה: כל שכן מלך. דמדלאורייתא לא חזי דכתיב (דברים י) שום תשים עליך מלך שמהל אמתו עליך² והצא להעיד כריך לעמוד לפני הדיין כדלמנן לעיל (דף ג.) ודך ציון הוא לו: אצל משחק בקוביא מדאורייתא חזי. שלא פסלה תורה אלא עד חמש שנטול צחוקה כמו (שופטים ט) ויגזלו את כל העובר³ דבעלי שכם ורצנן גזרו ציה ועשוהו גולן מדצריהם ואמרו אסמכתא היא ולא קינא וכיון דמדלאורייתא חזי חיילא עליה שזועה. ורז אחא סבר הואיל וסוף סוף אי מסהיד לא מקבלנין ליה לא קרינין ציה והוא עד: דזון מינה ומינה דזון מינה ואוקי צהארה פליגי. פרשה שלמדה דבר מחצירתה צוגזירה שיה אס עומד אותו דבר צוח בתורת מה שהיה עומד במקום שלמדנו משם דהואיל ולמדנו ממנו על כרחך ממנו מחזור ומלמדנו לכל משפטו. או דון מינה ואוקי צהארה כלומר לאחר שלמדנו משם והצאנו לכאן העמידהו כאן בתורה שאר דברים המפורשים כאן. והשתא מפרש לה ואזיל: ר' מאיר סבר דון מינה ומינה. (דף לה.) לטינין שזועת שזועת

בג א מיי פ"ב מהל סנהדרין ה"ג צ סמג עשין קו טו"ש"מ מ"מ ס"י ט ספיק"ז: כד ב מיי שם ה"ג ג טו"ש"ע שם ספיק"ז: כה ג ד מיי פ"ג מהל עדות ה"ג והלכה ו סמג לאוין כח טו"ש"ע מ"מ ס"י כח ספיק"ז בהגה: בו ה ד מיי פ"ג מהל טו"ש"ע ה"ג והלכה י סמג עשין קו: כז ח מיי פ"ב מהל סנהדרין ה"ג צ סמג שם טו"ש"ע מ"מ ס"י ח ספיק"ז: כח ט י מיי שם ה"ג ז סמג לאוין רח טו"ש"ע שם ספיק"ז: כט כ מיי פ"ג מהל עשיות ה"ג ה עשין צ"מ טו"ש"ע מ"מ ס"י קב ספיק"ז טו: ל ל מ מיי פ"י מהל שזועות ה"ג א סמג לאוין רמל:

לעני רש"י
לקבוצ"ש. נעלים קלות. פרמייל"ה [פירמיל"ה]. הימור.

רבינו הנאל

וכן תלמיד שראה זכות לעני (או) חובה לעשיר שלא ישתוק. וכן תלמיד שראה רבו שזועה בדין שלא יתינון עד שיגמר הדין ואחר יתיירונו על שמו. וכן תלמיד שאמר לו רבו הלא ברך שאני משקר ועכשיו אני נושה לפלוני מנה וכופר בו בוא עמי כדי שתראה כי להעיד באתה ולא תאמר כלום שאסור לעשות כן. וכן ג' שנושעים באחד מנה שלא יעשו שנים מהן עדים ואחד בעל דין. וכן הנושה בחבירו מנה שלא יעטנו מאתים כדי שיהיה לו במנה ויגלגל עולו ויחזירנה גם כדברים אחרים. וכן מי שנושין בו מנה וטוענין בו מאתים שלא יכפרו גם במנה שנושה בו כדי שלא יגלגלו עליו שזועה וכן לשנים שבאו לפני הדיין אחד לבוש מפרטותין ואחד לבוש אצטלא בת מאה מנה שאין דינין בניהן עד שיהיה מלבושן שוה. וכן הדיין שאינו רשאי לשמוע דברי בעל דין עד שיבא חברו. הני כוליהו אסמכתיהו רבנן כל חד וחד מנייהוהו אחאי קרא מדבר שקר תרחק: מנין לבעל דין שלא ישמע דבריו לדין קודם שיבוא חברו ת"ל מדבר שקר תרחק. רב כהנא מחני בריון לא תשא שבמך. ובריון מלא תשיא: ואשר לא טוב עשה בחון עמיו. רב אמר זה הבא בהרשאה ושמואל אמר זה הלוקח שדה שיש עליה עסיקין